

Longitudinal Aging Study Amsterdam - Nieuwe generaties van jonge ouderen in de 21e eeuw

Gepubliceerd: 17-01-2013 Laatste bijgewerkt: 22-02-2025

Het doel van dit onderzoek is het vestigen van een data-infrastructuur om onderzoek te doen naar de mate waarin huidige en vorige generaties jonge-ouderen gekenmerkt worden door gezond en succesvol ouder worden.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON54733

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

LASA-JongOud21

Aandoening

- Overige aandoening
- Leeftijdsgebonden factoren

Synoniemen aandoening

algemene gezondheid en welbevinden, Dagelijks functioneren, sociale omstandigheden

Aandoening

dagelijks functioneren, algemene gezondheid en welbevinden, chronische ziekten

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, NWO-MAGW; NWO-SGW, Europese Unie

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Derde leeftijd, Gezondheid en welbevinden, Levensloop, Longitudinaal

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De voornaamste parameters bestaan uit objectieve en subjectieve indicatoren van lichamelijk, emotioneel, sociaal en cognitief functioneren en gebruik van zorg.

Deze indicatoren zijn onder meer: zelfgerapporteerde functionele beperkingen, lichamelijke performance-tests, bloedwaarden (o.a. glucosewaarden en vitamine D), depressieve symptomen, omvang van het sociale netwerk en ontvangen steun, eenzaamheid, frailty en algemeen cognitief functioneren.

Secundaire uitkomstmaten

Een breed scala aan parameters wordt in de dataverzameling gemeten. Deze kunnen zowel als uitkomstmaten worden onderzocht als als confounders, mediators, of modifierende variabelen. Voor een uitputtende lijst variabelen verwijzen wij naar de publicatie Huisman et al (2011) en Hoogendijk et al (2016), bijgevoegd.

Een nieuw element in deze dataverzameling is een geurtest voor vroege detectie van Parkinsonisme. Aan de respondenten zal worden gevraagd om een serie geuren te identificeren van een boekje met geuren onder weg te krassen oppervlakken, volgens een multiple-choice formaat.

Bij een selectie van de respondenten worden diepte-interviews uitgevoerd op het onderwerp 'leefomgeving'. Deze respondenten worden gevraagd om enkele foto's te

nemen van hun leefomgeving om als input bij het gesprek te dienen.

Tijdens de vervolgmeting van 2018/2019 zal ook een weekkalender worden achtergelaten bij deelnemers, waarin respondenten wordt gevraagd aan te geven welke mate van pijn, eetlust, sociale contacten, slaap en welke stemming zij ervaren gedurende een week. Deze weekkalender wordt afgenomen bij deelnemers van de LASA Veranderingsstudie (registratienummer 2016/301), die deze weekkalender in het kader van die deelstudie al eerder hebben ingevuld. In tussentijdse vragenlijsten wordt de Tilburg Frailty Indicator vragenlijst opgenomen om te helpen bij het monitoren van kwetsbaarheid.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Belangrijke culturele, economische en sociale verschuivingen in de tweede helft van de 20e eeuw hebben de Derde Leeftijd mogelijk gemaakt, een levensfase waarin wordt verondersteld dat mensen de drempel van de ouderdom overschrijden met het vooruitzicht op nog een tiental jaren zonder sociale verplichtingen maar met een goede gezondheid en goede financiële middelen. Het is de vraag in welke mate dit vooruitzicht geldt voor alle deelgroepen in de Nederlandse jonge-oudere bevolking.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het vestigen van een data-infrastructuur om onderzoek te doen naar de mate waarin huidige en vorige generaties jonge-ouderen gekenmerkt worden door gezond en succesvol ouder worden.

Onderzoeksopzet

Observationeel onderzoek met longitudinale vervolgmetingen steeds na drie jaar en diepte-interviews bij een selectie van de respondenten. Bij vervolgmetingen zullen de respondenten van deze steekproef worden gecombineerd met respondenten van eerdere LASA cohorten. De gegevensverzameling omvat voor al deze respondenten dan hetzelfde, zodat zij op uitkomsten met elkaar kunnen worden vergeleken. Tussen reguliere vervolgmetingen door worden kleinschalige

vragenlijsten afgenomen die zich richten op een specifiek onderwerp.

Inschatting van belasting en risico

De dataverzameling behelst een persoonlijk afgenomen hoofd-interview en een persoonlijk afgenomen medisch interview, die beide bestaan uit gevalideerde vragenlijsten en tests van lichamelijke en cognitieve prestatie, een schriftelijke vragenlijst en afname van bloed. Hoofd- en medisch interview worden apart afgenomen, ongeveer zes weken na elkaar. Het hoofdinterview duurt ongeveer 1,5 uur, het medisch interview ongeveer 1 uur. De schriftelijke vragenlijst wordt achtergelaten door de interviewer van het hoofdinterview, en wordt opgehaald door de medisch interviewer, of wordt in een gefrankeerde envelop teruggestuurd door de respondent.

Bloed wordt afgenomen nadat een medisch interview heeft plaatsgevonden. In totaal wordt circa 35 ml bloed verzameld. Bij een selectie van de respondenten worden diepte-interviews uitgevoerd op het onderwerp 'leefomgeving'. Dit interview duurt ongeveer 1,5 uur. Deze respondenten worden gevraagd om enkele foto's te nemen van hun leefomgeving om als input bij het gesprek te dienen.

Wij schatten in dat de zwaarste belasting gevormd wordt door: a) de algemene cognitieve test, omdat deze confronterend kan zijn voor sommige respondenten, b) de lichamelijke performance-tests, waarbij aan de respondenten wordt gevraagd om zo snel mogelijk een afstand van 2x3 meter te lopen, en om vijfmaal uit een stoel op te staan, en c) de spirometriemeting, waarbij de respondenten worden gevraagd om enkele malen krachtig uit te blazen. De spirometriemeting en de bloedmeting zijn geen onderdeel meer van de gegevensverzameling tijdens de vervolgmeting van 2018/2019.

Alle dataverzameling is observationeel. Het enige invasieve element van de gegevensverzameling is de bloedafname. In het algemeen is er geen risico verbonden aan deelname in het onderzoek, maar voor kwetsbare ouderen kan de dataverzameling belastender zijn. Om hen de belasting van een volledig onderzoek te besparen, bieden wij als alternatieven aan om in een verkort onderzoek deel te nemen of in een kort telefonisch interview, die beide minder belastend zijn, om een vervangende respondent (proxy) aan te wijzen die telefonisch wordt geïnterviewd, of om ditmaal in het geheel niet mee te doen. Er moet worden opgemerkt dat de huidige dataverzameling een relatief jonge leeftijdsgroep betreft, waardoor wij verwachten dat erg weinig respondenten zo kwetsbaar zijn dat de dataverzameling te belastend is.

Er zijn geen specifieke therapeutische voordelen verbonden aan onderzoeksdeelname, maar deelname kan positief werken voor de respondenten omdat zij voldoening halen uit het bijdragen aan een onderzoek dat maatschappelijk relevant is. Bovendien zullen duidelijk afwijkende testwaarden (bijv. hoge bloeddruk) worden gegeven aan de huisarts van de respondent, mits de laatste daartoe toestemming geeft.

De onderzoekspopulatie bestaat uit jongere-ouderen van 55-64 jaar. Wij streven naar een representatieve steekproef, en daarom is het van groot belang dat mensen van alle niveaus van functioneren deelnemen. Wij trainen onze interviewers om gevoelig te zijn voor de behoeften en vaardigheden van de respondenten. In de afgelopen 20 jaar hebben wij, door te werken met oudere respondenten van alle niveaus van functioneren, een grote deskundigheid opgebouwd in dit opzicht.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1089a
Amsterdam 1081 HV
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1089a
Amsterdam 1081 HV
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Leeftijd 55-64 jaar. Het onderzoek geschiedt met een aselechte steekproef uit de bevolkingsregisters van 9 gemeenten verspreid over Nederland (dezelfde gemeenten als in 1992 en 2002). In aanvulling daarop wordt een aselechte steekproef getrokken van Turkse en Marokkaanse migranten in dezelfde leeftijdsgroep uit de registraties van 13 grote en middelgrote Nederlandse steden.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Andere leeftijden dan 55-64 jaar.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 22-10-2012

Aantal proefpersonen: 2748

Type: Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Registratie: Geen registratie

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	17-01-2013
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	04-02-2013
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	26-03-2013
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	27-10-2017
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	12-09-2018
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	14-05-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	01-09-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	10-03-2021
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	03-08-2021

Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	24-07-2023
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	11-07-2024
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC
Goedgekeurd WMO	
Datum:	23-01-2025
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL41346.029.12